

KOŚCIÓŁ POD WEZWANIEM ŚWIĘTEGO MACIEJA APOSTOŁA W SIEWIERZU

Znajduje się na wschód od rynku, przy ulicy Kościuszki. Powstał w 2 połowie XIII wieku, wraz z lokacją miasta Siewierza. Prezbiterium było wówczas murowane, a nawa drewniana. Przed 1598 r. drewnianą nawę przebudowano na murowaną. Następnie w latach 1647-1657 staraniem biskupa Piotra Gembickiego, kościół częściowo przebudowano. Obecny kształt świątynia uzyskała w latach 1782-1784, po rozbudowie prowadzonej przez biskupa krakowskiego Kajetana Sołtyka. Przedłużono wówczas kościół w kierunku zachodnim o 5 metrów. Wzniesiono nową, jednowieżową fasadę, zbudowano kruchtę, skarbiec i jedną kaplicę od strony południowej. W wyniku przebudowy kościół otrzymał wygląd barokowo-klasycystyczny. Jest to świątynia orientowana, jednonawowa, z węższym prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Przy prezbiterium od strony południowej znajduje się prostokątna zakrystia, a od strony północnej składzik. Przy nawie usytuowane są kaplice: od północy Matki Boskiej Różańcowej a od południa Pana Jezusa Ukrzyżowanego, w głównym ołtarzu umieszczono obraz patrona św. Macieja Apostoła. Na fasadzie kościoła znajduje się barokowy portal, kamienny, profilowany. Ponad portalem mieści się drewniana tablica z dekoracją rokokową, monogramem i herbem biskupa krakowskiego Kajetana Sołtyka, z datą 1783 r. Kościół otoczony jest murem z kamienia, w którym znajdują się trzy bramy. W pierwszej z nich, tzw. Bramie Biskupiej pochodzącej z czasów biskupa krakowskiego - księcia siewierskiego Andrzeja Załuskiego - przed 1783 r. mieściła się dzwonnica trójosiowa o podziale pilastrami, z wysokimi arkadami. Zwieńczenie zostało zakończone postumentami z rzeźbami ukrzyżowania świętych: Macieja, Andrzeja, Wojciecha i Stanisława biskupa na częściach bocznych oraz dekoracją rokokową. Na bramie znajduje się również zegar słoneczny z herbem Junosza. Druga brama - od południowego wschodu - jest prostokątna, niewysoka, ujęta pilastrami z trójkątnym przyczółkiem i żelazną tablicą z herbem Junosza, monogramem Andrzeja Załuskiego biskupa krakowskiego oraz datą 1755 r. Natomiast brama zachodnia - jest trójosiowa, z filarami połączonymi spływami, a w nich przejścia zamknięte łukiem półkolistym. W wymienionych bramach znajdują się odrzwia wykonane przez siewierskich kowali z żelaza w 1949 r., wg projektu inż. Gawlika z Krakowa. Na cmentarzu znajdują się dwie figury późnobarokowe z XVIII w., przeniesione z Rynku w 1940 r., przedstawiające św. Jana Nepomucena z 1758 r. i św. Floriana. W latach 1996-1997 przeprowadzono renowację polichromii figuralnej sufitu i ścian kościoła oraz malowanie gładkich płaszczyzn ścian, sufitu, kaplic i filarów przyściennych na podstawie zezwolenia nr 803/58/96 z dnia 10 czerwca 1996r. wydanego przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków oddział w Katowicach. Wykonawcą prac był mgr Henryk Kot z Poznania. Przeprowadzone prace zmieniły wygląd wewnętrzny kościoła. Wykonano marmoryzację pilastrów, zaś głowice i bazy pilastrów pokryto złoceniami. Obrazy plafonowe na suficie namalowane w 1959 r. oczyszczono z zabrudzeń, wyretuszowano ubytki, całość utwardzono i zabezpieczono. W 2000 r. wykonano wewnętrzną instalację gazową w budynku kościoła zgodnie z decyzją Starosty Będzińskiego nr WA/Siewierz/7351/014/2000 z dnia 7 lutego 2000 r. oraz zezwolenie Śląskiego Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Katowicach NR 558/38/00 z dnia 2 lutego 2000 r. W 2003 r. przeprowadzono prace konserwatorskie drewnianych rzeźb św. Piotra i Pawła znajdujących się we wnękach murów kościelnych. Prace przeprowadziła mgr Anna Kłosowska z Krakowa. W 2003 r. przeprowadzono prace konserwatorskie drewnianej polichromowanej tablicy herbowej biskupa krakowskiego Kajetana Sołtyka - księcia siewierskiego. Prace konserwatorskie na podstawie zezwolenia nr 4353/933/03 z dnia 11 sierpnia 2003 r. Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach przeprowadziła mgr Anna Kłosowska- konserwator dzieł sztuki z Krakowa. W latach 1998-1999 Muzeum Śląskie w Katowicach przeprowadziło konserwację obrazów olejnych św. Franciszka i św. Józefa z Dzieciątkiem Jezus zgodnie z zezwoleniem nr 1275/182/98 z dnia 5 sierpnia 1998 r. Państwowej Służby Ochrony Zabytków Oddział Wojewódzki w Katowicach. W latach 1999-2000 przeprowadzono też konserwację następujących obrazów, a mianowicie: św. Jana Nepomucena i św. Rodziny. Na początku lat 90-tych uruchomiono zabytkowy zegar na wieży kościelnej, którym opiekował się Kazimierz Płazak. W 2001 r. zainstalowano zegar elektroniczny.

